

GRADSKO KAZALIŠTE LUTAKA SPLIT

Tončićeva 1, 21000 Split

Tel: 021 / 395 958, fax: 021 / 394 714

e-mail: gradsko-kazaliste-lutaka@

st.gkl-split.hr

www.gkl-split.hr

Na cjelinu od osam kazališnih predstava koje će oblikovati 1. Festival hrvatske drame za djecu "Marulić" bilo je moguće, po uzoru na starogrčke stoike, gledati kao na osam dijelova duše. A stoici dušu opisivaju kao topli dah što prodire cijelo tijelo, pokreće ga i čini u njemu život, u našem slučaju – festivalski život.

S druge pak strane, cjelinu sačinjenu od ovih osam festivalskih predstava moguće je bilo sagledati preko kromatskoga spektra, kroz boje: Festival nam otvara predstava Bijeli Klaun, a bijelu je svjetlost davne 1676. Isaac Newton pred trostrukom prizmom razlomio na sedam boja. Uz početnu Bijelu, naša festivalska lepeza ima još sedam šarenim svjetlima obojenih doživljaja.

Festivalsku cjelinu koju čini ovih osam kazališnih predstava bilo je moguće predstaviti i razvrstati na uobičajeni, konvencionalni način: prema njihovoj žanrovskoj pripadnosti, prema tematskim krugovima, prema jezičnoj autonomnosti podneblja iz kojeg stižu...

Ali, slučaj je htio drugčije.

Po završetku konačnoga izbora, bez ikakvoga razloga s police uzeh jednu staru knjigu iz 1909., *Povijest filozofije* Alberta Bazale, – i ne htijući, otvorih sebi novo poglavlje u razmišljanju o dječjem kazalištu. U smjeru o konvencionalistima, svakako udobnome smjeru koji ne traži od čovjeka više nego da se prilagodi, stoji: "...u tom je smjeru propala umna vrijednost čovječjeg bića i zajedno s njom znanstveni ideal, osnov nazora o svijetu i životu...". Konvencionalni teatrološki pristup predstavljanja ove selekcije, naravno, više nije dolazio u obzir.

U potragu, dakle, za filozofijama koje dodiruju dječje kazalište, za filozofijom koja se primjenjuje ili iz koje izvire svaka pojedina predstava, jer - premda djeca nemaju znanja o filozofskim školama i pravcima - u temeljna se načela razumiju najbolje na svijetu.

"Ponavljao sam u sebi: nemaju vremena... nemaju vremena... nemaju vremena za smijeh... nemaju vremena da pomognu jedni drugima... nemaju vremena...",

kaže mali Bijeli klaun koji je učio raspoznavati boje i njihove nijanse jer je rođen bez sposobnosti da ih razlikuje. Nije li Milošev Bijeli klaun možda priča koja tek na prvoj razini govori o upoznavanju kromatskoga spektra, a ustvari govori o upoznavanju vlastitih i tudihih emocija, o razlikovanju dobrog i zlog? Ako se u Bijelogu klauna kao u tabulu rasu utiskuje iskustvo učenja o životu, tada je taj metaforički kromatski spektar kojim započinje 1. festival hrvatske drame za djecu "Marulić" ona uvodna Newtonova pločica lepeze na koju je položena jedinstvena i cijelovita priča prvoga izdanja malog "Marulića", koju će s pozornice Gradskoga kazališta lutaka u Splitu u istančanim nijansama ispričati osam hrvatskih dječjih kazališta.

"I ja sam lijep jer si mi se darovala (...) Mali Plamen se čvrše priljubi uz latice svoje ruže i osjeti zemlju i zrak i vodu..." Upravo ta četiri elementa, zemlja, voda, vatra i zrak, potvrđuje Aristotel, osim što su tvoritelji svemira kojeg poznajemo, još vladaju svijetom, a grade i čovjekovu osobnost. Pritom, naš bi Mali Plamen bio pokretna sila svemira, njegov um i duh, sila svijeta, oganj, eter, što kaže stari Grk. Nije ni čudo što je ovaj Ugrešićkin i naš M. P. želio biti nešto više od obična plamena za paljenje cigareta ili štednjaka. Na tragu istoga filozofa, aristotelovskim je pristupom u finu damicu predođojena i Gospodica Neću. Nije ostala tajnom njegova naklonost prema popularnim spartanskim odgojnim metodama. Jer, Aristotel s punim pravom nije vjerovao u apriorno prvenstvo, već u razvoj krijeosti, u uklopljenost u zajednicu. Za razliku od Sokrata.

A tu smo već, naslućujete, kod politike, kod blagodati demokracije, kod prijepora između univerzalnih i trenutačnih zakona, kod upravo epikurejskih glumačkih družina iz Vele priče o mićeg Morčića i Ljubavi (koja) je jača od mača. Epikurejskih, po svojem duhovnom uživanju u prijateljstvu s kazalištem, da ne bi bilo terminološke ili kakve druge zbrke. Nego, čini se da smo zanemarili boje, onu Newtonovu lepezu i svo blago što je pronašao u bijeloj. E, pa tu je Crveni kišobran, koji izranja iz Platonova svijeta ideja, gdje je dobrota najviši ideal, posve šarenim Tomicom koji upravo uspostavlja vlastiti životni filozofski sustav, i konačno vilenko Regoč, biser imaginacije, fantazija filozofa mističara, neoplatonistički san, snažan u istodobnosti svoje apstrakcije i realiteta, snažan u oslobođanju naše snage koja nam omogućuje da ustrajemo i kroz najdužu noć.

U svakoj od ovih osam predstava postoji po jedan san: snivaju i Mali Plamen i Bijeli Klaun, Gospodica Neću i Regoč, Morčić i Tomica, Jankec i Stanko. I u središtu njihovih snova i u središtu starogrčke priče o duši sastavljenoj od osam dijelova nalazi se srce - sastajalište i ishodište svega onoga što dajemo i što k nama stiže, svega onoga po čemu postojimo, i u zbilji i u snu.

Dubravka Lampalov, izbornica 1. Festivala hrvatske drame za djecu "Marulić"

Prvi "Marulić" za djecu našao je svoju prirodnu lokaciju u Splitu. Čini se skoro neobičnim da ga do sada nije bilo tim prije što već osamnaest godina u Splitu postoji kazališni festival za odrasle "Marulićevi dani" koji je utemeljen s namjerom da promovira domaće dramsko pismo.

U travnju, mjesecu kada Split mnogim kulturnim manifestacijama obilježava stvaralaštvo prvog hrvatskog književnika, velikog Marka Marulića i završetak pisanja "Judite", mi smo odlučili tom sjećanju pridodati "malog Marula", kako ga od milja zovemo, koji će osim kazališnih predstava za djecu nastalih prema djelima hrvatskih pisaca, imati i natječaj za dramski tekst za dječje i lutkarsko kazalište

Nadamo se da će ovaj, po koncepciji jedinstveni kazališni festival za djecu kod nas, obogatiti kulturnu sliku domaćeg stvaralaštva, ali prije svega potaknuti pisanje za dječje i lutkarsko kazalište.

Veliko hvala Poglavarstvu grada Splita koje je omogućilo život "malom Marulu", a svim kazalištarcima, piscima i publici dobrodošlica na prvi rođendan.

Ravnateljica Gradskog kazališta Split

Zdenka Mišura

Ponedjeljak, 14. travnja 2008. / Gradsko kazalište lutaka Split u 10 i 12 h

Damir Miloš BIJELI KLAUN

Hrvatsko narodno kazalište u Varaždinu – dječja i lutkarska scena

Dramatizacija: Lana Šarić

Redatelj: Ivica Šimić

Asistent redatelja: Sanjin Rožić / **Skladatelj:** Igor Karlić / **Scenografkinja:**

Dinka Jeričević / **Kostimografska:** Mirjana Zagorec / **Koreografska:** Desanka Vi-rant / **Video projekcija:** Igor Pauška / **Masku zmaja izradila:** Gordana Krebelj

Uloge tumače: Ivan Glowatzky, Draško Zidar, Helena Minić, Ljiljana Bogojević, Zdenko Brlek, Marko Ratković, Petar Prepelić, Nikola Novak, Željka Kozulić, Marinela Lukaček, Anja Rožić

Damir Miloš napisao je izuzetnu i originalnu priču o dječaku iz putujućeg cirkusa, ko-jega roditelji, klaunovi, pripremaju za budući poziv. Kao klaun, on će prvi put nastupiti odjeven u bijelo, po starom cirkuskom običaju, i tek će u narednim nastupima postupno njegov kostim dobivati zavrpe u boji sve dok ne stasa u zrelog klauna u šarenom klaun-skom kostimu kakve poznajemo.

Dječak pak, ne razlikuje boje. U šumi nailazi na neobičnog slijepog starca koji ga uči kako razaznati boje: plavo je ono što je daleko i duboko ..., dječak se zaljubi u prince-zu, susretne strašnog, nesretnog zmaja ... Priča funkcioniра na nekoliko razina, od one koja će zabaviti i zaintrigirati i sasvim malenu djecu, do poigravanja s fantastikom i snovima, i gotovo filozofskom slojevitošću koja resi tek rijetku dječju prozu poput Saint-Exuperyjeva Malog princa, npr.

Ponedjeljak, 14. travnja 2008. / Gradsko kazalište lutaka Split u 20 h

Dubravka Ugrešić MALI PLAMEN

/ Gradsko kazalište lutaka Split

Dramatizacija: Rona Žulj

Redatelj: Robert Waltl

Dramaturg: Ivica Buljan / **Scenograf:** Ben Cain i Tina Gverović

Kostimografska: Ana Savić Gecan / **Skladatelj:** Hrvoje Cokarić i Zdeslav Kukoč

Koreografska: Natalija Manojlović / **Majstor rasvjete:** Duško Šteković

Majstor tona: Bojan Beladović

Uloge tumače: Dara Vukić, Ivica Beatović, Alin Majica, Andrea Majica, Milena Blažanović, Srđan Brešković, Ivan Medić

Mali plamen Dubravke Ugrešić jedna je od stilski najsavršenijih pripovjetki u hrvatskoj književnosti za djecu. Ljepotom, osjećajem za maleno, nezaštićeno, za slabije, srčanim ritmom pripovijedanja, uz bok je Ivani Brlić Mažuranić. Kazivanje Mali Plamen započi-nje izlaskom iz kutije za žigice. Ne želi završiti kao potpaljivač cigarete ili štednjaka. Plamen je duh, čistoća, prosvjetljenje i ljubav. On je sama duša vatre. Zato će na puto-vanju mnogi zatražiti njegovu pomoć, a on će je davati.

Mali Plamen povest će nas putem Svjetla.

A Svjetlo je Spoznaja, Spoznaja je Ljubav kaže Dubravka Ugrešić.

Utorak, 15. travnja 2008. / Dom HV Lora u 10 i 11:30 h

Sunčana Škrinjarić – Mladen Čutura GOSPOĐICA NEĆU

Zagrebačko kazalište lutaka

Redatelj: Zoran Mužić

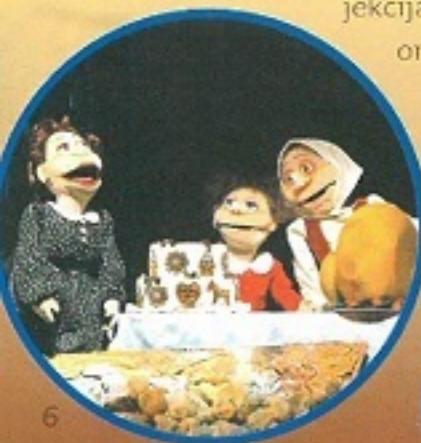
Kreatorica lutaka: Gordana Krebelj / **Scenograf i autor filma:** Darko Bakliža

Skladatelj: Arsen Dedić / **Koreografkinja:** Đurđa Kunej / **Oblikovatelj svjetla:** Saša Fistić i Igor Matijević

Uloge tumače: Marina Kostelac, Danijela Čolić-Prizmić, Andrea Baković, Vanda Božić, Luka Peroš, Anđelka Petrić

Izvorna priča Gospodica Neću je kratka, u zbirci Sunčane Škrinjarić Dva smješa zauzima svega tri-četiri stranice, ali je zato nabijena maštovitim i dojmljivim slikama koje su nadahnule redatelja Zorana Mužića da ju zamislí na pozornici, među lutkama. Polazeći od naznaka u tekstu, Mladen Čutura proširio je i razradio situacije, dodao treću dimenziju likovima opisanim tek škrtim riječima, a pustolovinu djevojčice Mine pretvorio u živahnu lutkarsku igru. Lutke koje se pojavljuju u ovoj predstavi su guignoli, odnosno relativno male lutke koje se pokreću rukom. Pomalo nalik popularnim Muppetima, to su pokretljive i vickaste lutke, prikladne upravo za ovakvu pomoć nadrealnu igru koja u sebi spaja snovito i komično. Lutkarska igra dopunjena je projekcijama i upotpunjena netipičnim, pokretnim paravanima koji

omogućavaju maštovitu promjenu mesta radnje. Budući da priča Sunčane Škrinjarić obilježava upravo „animalizam“, odnosno životinjama i predmetima udahnut život i moć govora, ova je priča posebno prikladna za izvođenje u lutkarskom kazalištu koje počiva na moći animiranja neživih predmeta...barem za vrijeme trajanja predstave.

Utorak, 15. travnja 2008. / Gradsko kazalište lutaka Split 10 i 12 h

Jasen Boko: LJUBAV JE JAČA OD MAČA

Kazalište Virovitica
uz znatnu zlouporabu motiva istoimenog romana Ivana Dobraveca Plevnika

Redatelj: Dražen Ferenčina

Kostimografkinja: Marita Čopo / **Skladatelj:** Igor Karlić

Suradnik za scenski pokret: Rajko Pavlić / **Oblikovatelj svjetla:** Damir Gvojić

Uloge tumače: Blanka Bart, Mijo Pavelko, Goran Košić, Nina Kaić, Draško Zidar, Igor Golub

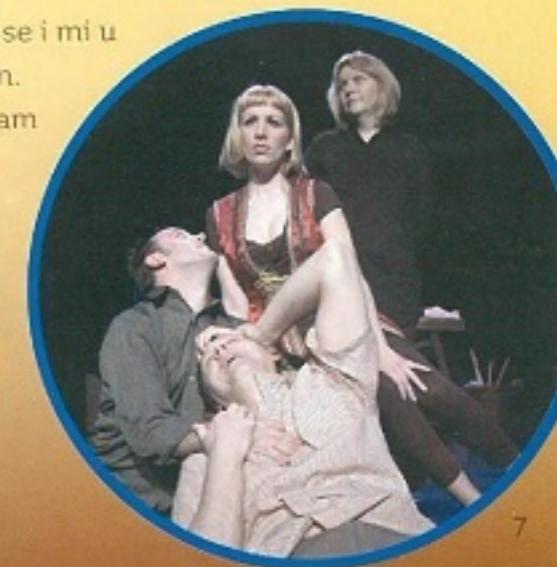
Ljubav je jača od mača, bez obzira na patetičan naslov, u svojoj je kazališnoj interpretaciji lišena svake patetike i pretjerane ozbiljnosti, moguće je čak da će ona svojom zaigranošću uvrijediti ponekog nasmrt ozbiljnog koji kazalište, emocije ili borbu protiv Turaka i dalje gleda kao smrtno ozbiljnu muzejsku djelatnost i svetinju u koju ne treba dirati.

Plevnikova priča, kao i sama povijest o kojoj govori, bremenita je krvljem, ubojstvima, mržnjom i kad bi se takva postavila na scenu vjerojatno bi negdje do polovice svi na sceni bili mrtvi.

Dosta se povijest igrala nama, kažem, hajde da se i mi u kazalištu poigramo s njom, ali i sa samim sobom.

Ako netko i strada u ovoj predstavi bit će to, nadam se – od smijeha.

(J. Boko, iz programske knjižice predstave)

Srijeda, 16. 04. 2008. / GKL Split, 12:30 h

Enes Kišević, Sara Kišević

MAMA TI SI MOJ ZRAK

Predstavljanje knjige pjesama za djecu

Predstavljači: Jasen Boko i Jakša Fiamengo

DJECA I ZVIJEZDE

Djeca i zvijezde su
kapi rose
na zemaljskom
i nebeskom dlanu.

Samo što zvijezde
sjaje noću,
a djeca sjaje
danju.

Srijeda, 16. travnja 2008. / Kazalište mladih Split, Prokurative u 10 i 11:30 h

Višnja Stahuljak: CRVENI KIŠOBRAN / Gradsko kazalište Žar ptica, Zagreb

Redatelj: Želimir Mesarić

Dramaturginja: Marijana Nola / Dijalektološka obradba teksta: prof. Mihovil Dulčić

Scenograf i kostimograf: Zlatko Bourek / Skladatelj: Arsen Dedić / Koreografinja:

Svetlana Lukić / Korepetitor: Tomislav Habulin / Obliskovatelj svjetla: Olivije Marečić

Šminka: Jasna Rossini / Inspicijentica: Milena Pajić / Slikarski radovi i rekvizita:

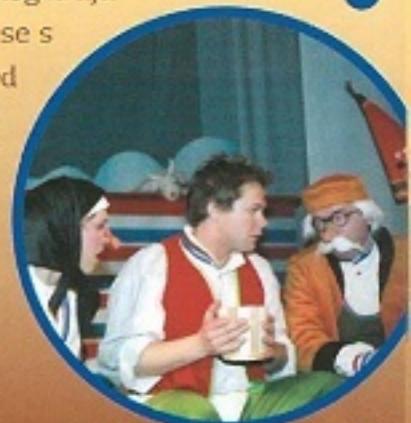
Gordana Poljančić / Video: Ivan Marušić Klif

Uloge tumače: Robert Bošković, Andelko Petrić, Ana Maras, Željko Šestić,

Vesna Ravenščak, Zoran Kelava, Asja Jovanović, Drago Utješanović.

Još dok je bila dijete Višnju Stahuljak očarala je jedna knjiga narodnih priča po čijim je motivima napisala nekoliko igrokaza. Tako je i „Crveni kišobran“, u podnaslovu „Kako je dobri sluga išao na Mjesec po tri vlasti“, napisala po motivima narodne priče „K Mjesecu po tri dlake“, obradivši ih i stvorivši nove, a opet dobro znane likove i zaplete.

„Crveni kišobran“ je naizgled jednostavna i arhaična priča o mladom zagorskom služigiji Jankecu, kojega je njegov nemilosrdni gazda Grga poslao u „nemoguću misiju“; na Mjesec po tri vlasti s Mjesečeve glave. Uputivši se iz svog rodnog kraja Jankec nastavlja put kroz Istru, Dalmaciju i Liku, susrećući se s različitim dijalektima, neobičnim ljudima i njihovim naizgled nerješivim problemima. Konačno Jankec uspješno dolazi do svog odredišta, Mjeseca, koji mu daje ogovore na sva pitanja. Poruka ove priče je doista ohrabrujuća: ako si ustrajan i hrabar, ako imaš čisto srce i dobre namjere, ništa nije nedostizno. Za „Crveni kišobran“ 1961. god. Višnja Stahuljak dobila je svoju prvu književnu nagradu Društva „Naša djeca“.

Četvrtak, 17. travnja 2008. / Gradsko kazalište lutaka Split u 10 i 11:30 h

Silvija Šesto Stipaničić: BUM TOMICA / Kazalište Mala scena, Zagreb

Redatelj i dramaturg: Ladislav Vindakijević

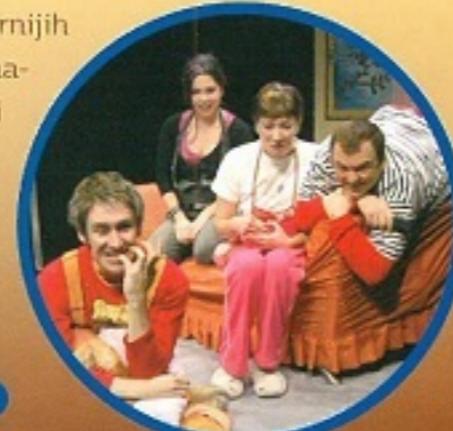
Scenografkinja: Dinka Jeričević / **Kostimografkinja:** Danica Dedijer

Glazba: Adriana Kramarić

Uloge tumače: Nikša Butijer, Dražen Čuček, Lana Barić i Lana Gojak.

BUM TOMICA se sastoji od sto pričica (sto sličica) iz svakodnevice. Glavni lik je de setogodišnji dječak Tomica, razapet između svoje zaigranosti i različitih očekivanja roditelja, starije sestre i mlađeg brata. Riječ je o „običnoj“ pteročlanoj, urbanoj obitelji u kojoj zamašnjake radnje vuku troje djece. Tomica je pred pubertetom i već ga pomalo muče prve zaljubljenosti, nepravde i kritički odmak prema svijetu odraslih, njegov mlađi brat vrtičke dobi zaigrano je dijete skloni na svoj način preispitati i postupke braće i roditelja, dok je najstarija kćer adolescentica koja živi u svom svijetu imajući, svojim godina, svojstven odnos i prema braći i prema roditeljima. Iz tog normalnog „generacijskog sukoba“ nerijetko se preispituju stvari preko kojih obično prelazimo kao preko svakodnevnih i običnih zahvaljujući tempu života i dnevnoj rutini. I dok odraslima život postaje rutina, djeca u ovim pričama dokazuju da je život sve samo ne rutina. Primjerice, jedno „obično“ vođenje najmlađeg djeteta u vrtić od obične „routine“ pretvara se u pravu, malu senzaciju...

BUM TOMICA Silvije Šesto Stipaničić jedna je od najpopularnijih hrvatskih dječjih knjiga koja upravo doživljava svoj treći nastavak i polako postaje hrvatski Harry Potter. Životnost i direktnost, humor koncentriran u kratkim pričicama koje su više situacije svakodnevnog života, čini da djeca prepoznaju sebe i identificiraju se sa licima. Dovoljan razlog za pokušaj dramatizacije i uprizorivanja.

Četvrtak, 17. travnja 2008. / HNK Split u 10 h

Ivana Brlić Mažuranić REGOČ / Kazalište lutaka Zadar

Prilagodba teksta: Rona Žulj

Redatelj: Robert Waltl

Dramaturg: Ivica Buljan / **Scenograf i kostimograf:** Dejan Kljun

Skladateljica: Tamara Obrovac / **Koreografkinja:** Natalija Manojlović

Oblikovanje svjetla: Ivo Nižić

Uloge tumače: Dragan Veselić, Sanja Zalović, Asja Rebac, Zlatko Košta, Josip Mihatov, Juraj Aras, Gabrijela Maštrović-Maštruko, Andjela Ćurković-Petković, Robert Košta, Zdenko Burčul

Jedne lijepe ljetne noći čuvali konjari na livadama konje. čuvali, čuvali, a napokon zaspali. Kad oni zaspali, doletjele sa oblaka vile, da se malo poigraju sa konjima po vilinskem običaju. Uhvatila svaka vila po jednog konjica, sjela na njega pak ga šiba svojom zlatnom kosom i tjera ga uokrug po rosnoj travi.

A bijaše među vilama jedna mala vila, po imenu

Kosjenka, koja bijaše ove noći prvi put sišla na zemlju sa oblaka. (I.B. Mažuranić, REGOČ)

Ovim lijepim, čistim, melodioznim jezikom Ivane

Brlić Mažuranić, kojeg je predstava u prilagodbi zadržala, zadarski lutkari ispričat će nam dogodovštine znatiželjne vile Kosjenke i njenog velikog dobrohotnog prijatelja Regoča.

